

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim **Automatyzacja procesów przemysłowych**
Nazwa w języku angielskim **Automation of industrial processes**
Kierunek studiów (jeśli dotyczy): **Automatyka i Robotyka**
Specjalność (jeśli dotyczy):
Stopień studiów i forma: **I stopień, stacjonarna**
Rodzaj przedmiotu: **wybieralny**
Kod przedmiotu: **ARR023211**
Grupa kursów: **NIE**

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	15		30		
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	30		30		
Forma zaliczenia	zaliczenie na ocenę		zaliczenie na ocenę		
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)					
Liczba punktów ECTS	1		2		
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)			2		
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu (BK)	0,5		2		

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

WIEDZA:

1. Ma wiedzę w zakresie teorii układów logicznych.
2. Ma wiedzę w zakresie budowy sterowników programowalnych oraz rozumie ich zasadę działania.

UMIEJĘTNOŚCI:

1. Potrafi podłączyć sterownik PLC do układu sterowania.
2. Umie opracować algorytm sterowania prostego procesu przemysłowego.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego doskonalenia, podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych.

CELE PRZEDMIOTU

- C1. Zapoznanie studenta ze strukturą podstawowych układów sterowania w przemyśle.
- C2. Nabycie podstawowej wiedzy na temat popularnych sieci komunikacyjnych stosowanych w automatyce przemysłowej.
- C3. Poznanie zasad tworzenia wizualizacji procesów przemysłowych
- C4. Zdobywanie umiejętności skonfigurowania i zaprogramowania wybranych sterowników PLC w rozproszonych układach sterowania.
- C5. Nabycie umiejętności połączenia, konfiguracji, zaprogramowania i uruchomienia zaawansowanego systemu sterowania, składającego się z kilku sterowników PLC połączonych za pomocą przemysłowych sieci komunikacyjnych.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Z zakresu wiedzy:

- PEK_W01: Ma wiedzę w zakresie budowy przemysłowych systemów sterowania.
- PEK_W02: Zna budowę i zasady konfiguracji i programowania popularnych sterowników PLC.
- PEK_W03: Zna topologie połączeń i rozumie zasadę działania popularnych przemysłowych sieci komunikacyjnych.
- PEK_W04: Zna budowę i zasady tworzenia aplikacji w popularnych systemach SCADA

Z zakresu umiejętności:

- PEK_U01: Potrafi opracować projekt systemu sterowania wybranego procesu przemysłowego.
- PEK_U02: Jest w stanie dobrać odpowiednie sterowniki PLC do wybranego procesu przemysłowego oraz określić jego wymagania w zakresie komunikacji.
- PEK_U03: Umie połączyć poszczególne urządzenia automatyki przemysłowej za pomocą standardowych sieci komunikacyjnych.
- PEK_U04: Potrafi opracować algorytmy i napisać programy dla sterowników PLC, wykorzystywanych do sterowania procesem przemysłowym.
- PEK_U05: Umie zaprojektować i uruchomić aplikację do wizualizacji wybranego procesu przemysłowego przy wykorzystaniu paneli operatorskich i/lub oprogramowania typu SCADA

Z zakresu kompetencji społecznych:

- PEK_K01: Ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się zasadom pracy w zespole.

TREŚCI PROGRAMOWE

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć - wykład		Liczba godzin
Wy1	Wprowadzenie. Automatyzacja we współczesnym zakładzie produkcyjnym. Struktury przemysłowych systemów sterowania.	2
Wy2	Budowa i programowanie sterownika SIMATIC S7-1200. Funkcje specjalne, procedury i przerwania.	2
Wy3	Budowa i konfiguracja sterownika SIMATIC S7-300. Wprowadzenie do oprogramowania STEP 7.	2
Wy4	Systemy komunikacyjne w automatyce przemysłowej. Model teoretyczny sieci. Budowa i konfiguracja sieci PROFIBUS.	2

Wy5	Systemy komunikacyjne – c.d. Zasady wymiany danych w wybranych sieciach przemysłowych (AS-i, CAN, DeviceNet, Profinet).	2
Wy6	Wybrane elementy automatyki stosowane w zintegrowanych systemach sterowania.	2
Wy7	Systemy monitorowania i wizualizacji procesów przemysłowych. Aplikacje typu SCADA i panele operatorskie.	2
Wy8	Kolokwium zaliczeniowe	1
	Suma godzin	15

Forma zajęć - laboratorium		Liczba godzin
La1	Zapoznanie się z Regulaminem BHP i Regulaminem wewnętrznym laboratorium. Ustalenie zasad zaliczenia przedmiotu. Ogólne zapoznanie się ze stanowiskiem laboratoryjnym. Omówienie ćwiczeń laboratoryjnych.	2
La2	Konfiguracja i programowanie sterownika SIMATIC S7-1200.	2
La3–4	Zaawansowane funkcje sterownika S7-1200. Obsługa szybkich wyjść impulsowych. Strukturyzacja programu użytkownika – podprogramy i przerwania.	4
La5	Sterownik SIMATIC S7-300. Wprowadzenie do oprogramowania Step 7. Konfiguracja sprzętowa sterownika i zapoznanie się z bibliotekami funkcyjnymi.	2
La6	Programowanie wejść-wyjść analogowych sterowników S7-1200 i S7-300. Skalowanie sygnałów.	2
La7	Komunikacja w sieci PROFIBUS. Wymiana danych pomiędzy sterownikami S7-1200 i S7-300.	2
La8	Sterowanie rozproszone w sieci PROFIBUS. Programowanie stacji rozproszonych wejść/wyjść SIMATIC ET200S.	2
La9	Zastosowanie sieci PROFIBUS do sterowania napędami z silnikami indukcyjnymi i falownikami Siemens Micromaster 420.	2
La10–12	Programowanie układów sterowania wybranych modeli zaawansowanych procesów przemysłowych.	6
La13–14	Wizualizacja wybranych procesów przemysłowych w programie SIMATIC WinCC.	4
La15	Podsumowanie laboratorium, oddanie sprawozdań z realizowanych projektów, zaliczenie.	2
	Suma godzin	30

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
N1 - Wykład z użyciem technik audiowizualnych, prezentacje multimedialne.	
N2 - Laboratorium prowadzone w sposób tradycyjny w ćwiczeniowych grupach studenckich, na stanowiskach wyposażonych w komputery PC, sterowniki programowalne, przemysłowe sieci komunikacyjne oraz modele maszyn, urządzeń i procesów przemysłowych.	

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu kształcenia	Sposób oceny osiągnięcia efektu kształcenia
WYKŁAD		
P	PEK_W01 PEK_W02 PEK_W03 PEK_W04	Kolokwium zaliczeniowe w formie pisemnej
LABORTORIUM		
F1	PEK_U01 PEK_U02 PEK_U03 PEK_U04 PEK_U05	Ocena przygotowania do ćwiczeń laboratoryjnych
F2	PEK_U01 PEK_U02 PEK_U03 PEK_U04 PEK_U05	Aktywność na zajęciach laboratoryjnych
F3	PEK_U01 PEK_U02 PEK_U03 PEK_U04 PEK_U05	Ocena sprawozdań z wykonanych projektów
$P = 0,2 \cdot F1 + 0,5 \cdot F2 + 0,3 \cdot F3$		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA
<u>LITERATURA PODSTAWOWA:</u> [1] Kasprzyk J., Programowanie sterowników przemysłowych, WNT [2] Legierski T., Wyrwał J., Programowanie sterowników PLC, Wyd. Pracowni Komputerowej J. Skalmierskiego, Gliwice 1998 [3] Pawlak M., Sterowniki Programowalne, e-skrypt, Wyd. Politechnika Wrocławska, Wrocław 2010, dostępny w Dolnośląskiej Bibliotece Cyfrowej, <u>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:</u> [1] Janusz Kwaśniewski, Sterowniki PLC w praktyce inżynierskiej, BTC [2] Zbiór instrukcji laboratoryjnych, materiałów pomocniczych do wykładu oraz dokumentacji technicznych sterowników programowalnych. [3] Weigmann J., Kilian G., Decentralization with PROFIBUS-DP, Publicis MCD Verlag, Erlangen 2000 [4] Solnik W., Zajda Z., Komputerowe sieci przemysłowe Profibus DP i MPI, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2004. [5] Mikulczyński T., Automatyzacja procesów produkcyjnych, WNT, 2009 OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL) Marcin Pawlak, marcin.pawlak@pwr.wroc.pl

MACIERZ POWIĄZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU
Automatyzacja procesów przemysłowych
Z EFEKTAMI KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU Automatyka i Robotyka
I SPECJALNOŚCI

Przedmiotowy efekt kształcenia	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności (o ile dotyczy)**	Cele przedmiotu***	Treści programowe***	Numer narzędzia dydaktycznego***
PEK_W01 (wiedza)	K1AIR_AMPU_W03	C1	Wy1, Wy6,	N1
PEK_W02	K1AIR_AMPU_W03	C1, C4	Wy2, Wy3	N1
PEK_W03	K1AIR_AMPU_W03	C2	Wy4, Wy5	N1
PEK_W04	K1AIR_AMPU_W03	C3	Wy7	N1
PEK_U01 (umiejętności)	K1AIR_AMPU_U03	C1	La2–5, La8–12	N2
PEK_U02	K1AIR_AMPU_U03	C1	La3, La4 La9–12	N2
PEK_U03	K1AIR_AMPU_U03	C1, C2	La6–La9	N2
PEK_U04	K1AIR_AMPU_U03	C4, C5	La3, La4 La9–12	N2
PEK_U05	K1AIR_AMPU_U03	C3, C5	La13–14	N2
PEK_K01 (kompetencje)	K1AIR_AMPU_K01	C1, C2, C3, C4, C5	La2–14	N1, N2

** - wpisać symbole kierunkowych/specjalnościowych efektów kształcenia

*** - z tabeli powyżej